

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΓΟΝΩΝ ΛΑΩΝ

Ο ΗΛΙΟΣ, Η ΣΕΛΗΝΗ ΚΑΙ Τ' ΑΣΤΕΡΙΑ

Στίς Φιλιππίνες νήσους ήτάρχει η έξης χαριτωμένη παραδοσία για τὸν Ήλιον, τὴ σελήνη καὶ τὸ ἀστέρια, ἡ οποία θυμίζει μιὰ ἀνάλογη τοῦ δικοῦ λαοῦ.

Μιὰ ώμοφρη μέρος τοῦ Θεοῦ, ὁ "Ηλιος, ποὺ μόλις τότε είχε πλαστεῖ, οπρωθῆτε ἀπὸ τὸ κρεβάτι του τὸ πορφυρό, βγήκε ἔξω στὸ γαλάζιο ἀτερο, εἰδεὶ διὰ τὰ θαυμαστά ἔργα τῆς δημιουργίας καὶ θαυμάθητε. Κι' ἐνώ πάντας στὸν οὐρανὸν μὲ περιέργειαν, εἰδεὶ ἔννα θηλυκὸν αστέριον ψλωμό, ἄπλω ποὺ γύνικό καὶ χαριτωμένον, ποὺ τοῦ ἄρετος ἀπέργωνται. Ήταν ή Σελήνη.

Ο βασιλῆς τῶν ἀστρων πάρη τότε κοντά της, τῆς ἐφανέρωσε τὸ θαυμαστὸν του καὶ τὴν ιματίανε σε τὸν δεκτήν του σύμμορο της.

"Η ὥραια Σελήνη ἐμενει σύμφωνη μαζὸν του, περηφανεύεται μάλιστα μαζὶ για τὴν τιμητικὴ πρόστασι του" εἶται γινήνταν οἱ γάμοι της μὲ τὸν "Ηλίον..

Οἱ ζέφυροι ἔψαλλαν μὲ τὴν παδικὴν τους φωνὴν τὰ τραγούδια τοῦ οὐρανοῦ καὶ οἱ κουκῆτες μὲ τὶς ιματίες οιρές των σοκρούστων μιὰ πρωτότατη φοτογραφία.

"Υστέρα ἀπὸ κάπιτον καιρῷ, οἱ νιάταντροι, διπάσι συμβάνει μὲ μᾶς τὸ ἀτρόγλυκα, ξαμαν πολλὰ παιδιά, τὰ δάλδαματα 'Αστερία.

Τὰ παιδιά διώσι πλήγμαν δόλενα καὶ γέμιζαν τὸν οὐρανὸν καὶ ὁ πατέρων των δὲν ἔργει πώς νὰ τὰ βούλημ. Τιμήτηρε λοιπὸν μέσα στὰ σύνεντα για νὰ σφεργῇ μὲ τὴν ημέρα του καὶ στὸ τέλος καλέσε κοντά του τὴν γυναῖκα του καὶ τῆς εἰτε:

—Τὰ παιδιά μας αὐξάνονταν τόσο πολὺ, διπάσι σὲ λίγον καιρὸ δὲν θὰ πάργη οὔτε για μάς θέσι στὸν οὐρανόν. Κι' ἔτειτο θαρρῶ πώς οἱ δυντυχισμένοι οἱ ἔνθρωποι δὲν θὰ μπροσθούν νὰ ζήσουν κάπως ἀπ' αὐτὴν τὴν τρομερή ἕστη ποὺ τὸν ωραίον εμετεῖ καὶ τὰ παιδιά μας. Πέπι μου λοιπὸν δὲν μενές σύμφωνη κι' ἐσύ μὲ τὰ λόγια μου καὶ τὶ προτένεις νὰ γίνῃ;

—Ξερώς νι' ἔγω, ἀφέντη μου; ἀποκρίθηκε η Σελήνη.

—Μολοθρός λοιπὸν μιὰ ίδεα, ζανάπε δὲν Ηλίος. Πρότεινε ν' ἀραινίσουμε τὰ παιδιά μας!

—Νά τ' ἀραινίσουμε; φόναζε η Σελήνη τρομαγμένη.

—Ναι, νά τὰ φάμε!

Η διντυχισμένη ή μητέρα δρφεῖται θεούγοντας αὐτὰ τὰ λόγια. "Οστε λοιπὸν τέτοιο φορεδό τέρας ήταν αὐτὸς ποὺ είχε διαλέξει για παντοτενό της οὐράνιον;"

Στὴν ἀρχὴ τῆς ηθος νε τεταχτὴ ἀπάνω καὶ νὰ βάλῃ τὶς φωνές, ἀλλὰ τὶς μπορθεῖσε νὰ κάμην αὐτὴ, ἔνα ἀδύνατο πλάσμα, μπρὸς στὸν πανίσχυρο βασιληὸν τῶν ἀστεριῶν; Στὴν παραμοκῆ της αὐτούλιον μπορθεῖσε νὰ τὴν γήρηταινται.

—Ἀφέντη μου, τοῦ εἴτε ἀνταπέντοντας, ἀποῦν τὸ θέλεις ἔται, δις γίνη τὸ θελῆμά σου. Γύρωσι τότε ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ ἀρχεῖται νὰ κλαίῃ. Καὶ τὰ δάκρυα της πέφτονται γινόντων δροσούνα καὶ ποτίζουν τὰ διψαμένα λουλούδια.

—Ἄλλα καὶ στοργική Σελήνη, μη θέλοντας νὰ γίνη τέτοιο πακούργυνα, ἔτρεξε καὶ μάρεψε τὰ παιδιά της γιὰ νὰ τὰ σώσῃ...

Τότε δὲν Ήλιος, ἔξαγομενός γιὰ τὸ φέρσιμο τῆς πονετικᾶς μητέρας, δημητρίσεται της γιὰ ν' ἀρότεξε τὰ παιδιά του καὶ νὰ τὰ καταπιῇ μὲ μά πτοκά.

Αίτια διώσι μαζὶ μὲ τὴ Σελήνη προτείσαν καὶ κρύψτηκαν στὴν ἄλλη μεριὰ τῆς γῆς, δὲν τότε ἔξακολουθεῖ ἀδίπτονα τὸ ἀπέλειστο αὐτὸν καντηγήτο, χωρὶς νὰ μπορῇ ποτὲ δὲν Ήλιος νὰ πιάσῃ τὴν γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του, ποὺ βγαίνουν στὸν οὐρανὸν μονάχα διπάνε λείπει αὐτός.

Θέλω νά είμαι παρά μόνο δικός σου γιούς.

ΜΑΡΦΑ.—Όπως θέλεις, Κλαύδιε.

ΚΛΑΥΔΙΟΣ.—Καλά, λοιπὸν δὲν θέλω καὶ δὲν πρέπει νὰ γίνησι γυναῖκα του, οὔτε καὶ ἔγω γινός του. Τὸν πατέρα μου θὰ τὸν ήσεία τίμο, διπάνε είναι τίμα καὶ η μητέρα μου. Καὶ μὴ μου πῆσε τ' ονομά του, μητέρα. Δὲν πρέπει νὰ τὸ μάθω... Γιατί μπορεῖ μιὰ μέρα, έπάνω σὲ μιὰ ψυχρὴ ταραχή, νὰ πάω νὰ τὸν ἐκδικήσω, νὰ τὸν σοκρώσω, γιὰ τὸ καρό που σου έκανε...

ΜΑΡΦΑ.—Καλά... Ήσησας, παδί μου.

ΚΛΑΥΔΙΟΣ.—Κι' ἀκόμα θέλω νὰ πιστέψω διπάνε δὲν ήταν ἀλήθεια σου μου είτες. "Οτι θέλησε νὰ δοκιμάσῃ τὴν ἀγάπη μου γιὰ σένα. "Ε, λοιπόν, μπέρα μου, δὲν θέλω νὰ ξέρω ποιός ήταν δὲν πατέρας μου. Πέθανε... Βέθανε, διπάνε μού θελεγες πάντα. Κι' ἔγω δὲν έιμαι παπά δικώ μου μόνο παπίδη... Καὶ δὲν ἀγαπά καὶ δὲν σέβουμαι παρά μόνο έσενα..."

ΜΑΡΦΑ, (πέφτοντας στὴν ἀγάπη του).—Παδί μου!... Σ' εὐ-χαριστώ!!!

ΚΛΑΥΔΙΟΣ.—Ναι, δὲν θέλω κανένα ἀριστοκάρτη καὶ πλούσιο πατέρο. Μοδ φτάνει η φτωχή καὶ καλή μου μητερούδια...

ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΗΘΟΠΟΙΩΝ

Τὸ σχισμένο παντελόνι τοῦ τενέρου. Πώς την ἔπαθε ἡ πριμανέα. Ή ἀφηρημάδα ἐνὸς "Ελληνος" ήθεποιού. Εμφάνισε ἐπειδὴ σκηνῆ με δύο καπέλλα. Τὸ καπέλλο!... Τὸ καπέλλο!... Οπεὶ, οπεὶ σκηνῶμένη μιλάζει. Τὸ πάχος της καὶ άλλαν. Η πεθαμένη μεταφέρεται... μένη της στὰ παρασκήνια.

Κάποιες η πεμπτήριας μάδος "Εμμα Καλέδη" ἔπαυζε στὴ Βοστώνη τῆς Αμερικῆς Ιταλικῶν την «Τόσκα», μαζὺ μ' έναν έπος περιφρέμιο Ιταλό τεντόν.

Καθὼς λοιπὸν η πρώτη καὶ ὁ τενόρος τρεγουδούσαν μὲ πάδος ένα ντούτερο, η Καλέδη ἀντεῖληρη ὅτι τὸ παντελόνι τοῦ σιναδέλφου της ήταν σχισμένο ἀπὸ πάσο. Τότε, χωρὶς νὰ κάστη τὴν φυγαδιστική της καὶ χωρὶς νὰ μετρηθεῖ τὴ μελιόδια, τοῦ είτε τραγουδιστική, βεβαία διτὶ τὸ κονύν δεν ἤξερε Ιταλικά:

—Μη γνωστεῖς τὴν πλάτη σας στὸν κόσμο, γναῖ τὸ παντελόνι σας εἶνε σχισμένονο!

Αμέσως διώς διώρατητη γέλια άκουστηκαν ἀπ' ἄλλη τὴν πλατεία. Τὸ άρχοντατήριο... ενοικούση τὸ Ιταλικά...

"Ενας δικός μας ήθεποιός, παιζούταις κάποιοι στὴν 'Αλεξανδρειαν." επειδὴ μά πρωτερηγόρα τράγαψε ἐξ αἵτιας τῆς αρφηριαδάς του.

Ηταν η πρώτη ἐνός ἔργου καὶ στεκόταις στὰ παρασκήνια, περιμένοντας νὰ ξέλη η σερφά του γιὰ νὰ βγῆ στὴ σκηνή.

"Οταν διώς τὸν φώναζεν νὰ βγῆ, λησμόνησε διπάνε κατέλιο στὸ κεφάλι του ένα κλάδο. Επον παρουσιάστηκε στὴ σκηνή μὲ δύο καπέλλα. Τὸ ένόματε, διπάνε στὸ κεφάλι καὶ τὸ έλλατο στὸ κέρατο του.

Αμέσως ἀπὸ τὴν πλατεία τὰ φυθισμάτα:

—Τὸ καπέλλο! Τὸ καπέλλο!

Ο ήθεποιός, μὲ καταλαβαίνοντας τὶ συμβαίνει, κύπταε τὸ έξον τὸ καπέλλο, τὸ έφερε στὸ στήθος του καὶ ἵπολιθη.

Αλλά τὸ ἀρχοντατήριο έξακολουθούσε νὰ γελᾷ καὶ νὰ φωνάζει: —Τὸ καπέλλο!

Τότε δινόματε διπάνε τὸν έλλειστον τοῦ φώναζεν νὰ φωνάσῃ...

—Τὸ καπέλλο! Εξακολουθούσαν νὰ φωνάζεις οι θεαταί.

Τὸ καπέλλο!

Μέσ' στὴν προμερή ἀμηχανία του, εἰδεὶ τόπερικοίς δεσπάταις νὰ δείγνουν μὲ τὸ δάκτυλο τους τὸ κεφάλι τους καὶ νὰ κάνουν διαφορά νομίματα.

Τότε αὐτὸς δινόματε διπάνε τὸν έλλειστον νὰ φωνάσῃ τὸ καπέλλο.

Τὸ φόρεσε... ἀπάνω στὸ έλλατο καὶ τότε μόδον κατάλαβε τὶ είχε συμβεῖ...

Μύ μορά ή περιφέμιος ήθεποιός Ντορθάλι, ἐπειδὴ τὸν «Αντονίου τοῦ Δούκα» μίσο. Μά πρὶν τελειώσι τὸ πράξεις, οἱ μηχανικοί κατέβασαν τὴν αιώνια, χωρὶς δὲ πρωταγωνιστής νὰ προστάσῃ νὰ προστάσῃ τὸν πῆποντα.

—Μοδ ἀντιστάθηκε, τὴν ἐσκότωσα!

Ο ζόσιμος τόπερικος νὰ φωνάζει διπάνε τὴν ονομασία της αιώνιας.

Αλλά ἐντομεταξὺν ὁ πρωταγωνιστής, δι ποτοίς έπεσε νὰ πῆ πτη τὴν πρόσωπον καὶ δὲν προστένεινά.

Τότε ο Ντορθάλι πρωτέψεις απὸ τὴν πολυτόνων διπάνε πεσμένη διώση... σκοτωμένη καὶ, βγαίνοντας στὸ προσκήνιο, είτε:

—Κρυσταὶ καὶ κυριοί, τοῦ ἀντιστάθηκε...

Καὶ ἔποι τὸ κονύν ικανοτούηθηκε...

Μιὰ Γαλλίδη ήθεποιός, ή κ. Αλλάν, ήταν τόσο χονδρή, ώστε ένας οινάδειρος της ἔλεγε στὸ πατέρα του γιὰ νὰ τὸ φορεοῦνται.

—"Αν δὲν καθήσης φροντια, θὰ σέβεις δέκα βόλτες γιὰ τὸ τίμονα τους διπάνε!"

Σὲ κάπιο λοιπὸν ἔργο, ποὺ ή κ. Αλλάν ήταν τόσο πεθαμένης στὰ παρασκήνια.

Παρ' οἶς διώσι τὶς πρωταρθίες των, ή κ. Αλλάν ήταν τόσο βαρετά, διπάνε έστησε έργασιαν νὰ γελούντοι θεαταί, ή κ. Αλλάν έδωσε πέρας..., ηδωρότεστο στὴν ίδιαθεν.

Σηρώθηκε ἀπὸ τὸ κάθισμα της μόνη της καὶ μὲ κλεισμένα τὰ μάτια, ἀφοῦ ήταν... πεθαμένη, πέρασε στὰ παρασκήνια!....

